

Sygn. akt: I C 1183/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Kurzynowska - Drzażdżewska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Urszula Szyszka

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2015 r. w Giżycku

na rozprawie

sprawy z powództwa J. K.

przeciwko B. W.

o zapłatę

1.Zasądza od pozwanego B. W. na rzecz powódki J. K. kwotę 50.000 zł (pięćdziesiąt tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31.12.2015r do dnia zapłaty.

2.Oddala powództwo w pozostałym zakresie.

3.Zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

4.Nakazuje pobrać od pozwanego B. W. na rzecz Skarbu Państwa

(kasa Sądu Rejonowego w Giżycku) kwotę 2.715,80 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych.

5.Nie obciąża powódki kosztami postępowania w sprawie.

SSR Anna Kurzynowska - Drzażdżewska

Sygn. akt I C 1183/14

UZASADNIENIE

Powódka mał. J. K. zastępowana przez przedstawiciela ustawowego matkę E. K. (1) pozwem z dnia 08.12.2014 r. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego B. W. kwoty 60.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wyrokowania do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznane krzywdy, cierpienia fizyczne i psychiczne w związku z przestępstwem molestowania seksualnego jakiego pozwany dopuścił się wobec niej w dniach od 01.08.2013r.- 04.08.2013r. w G. i w okolicach M.. Powódka wniosła również o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka wskazała, iż w w/w okresie pozwany podczas rejsu jachtem po jeziorach (...) dopuścił się wobec małoletniej czynów polegających na jej molestowaniu seksualnym, za co został skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Giżycku w sprawie o sygn. II K 250/14. W następstwie tego przestępstwa małoletnia powódka doznała silnego wstrząsu psychicznego i wymagała specjalistycznej pomocy psychologa. W związku z doznaną traumą J. K. jest do dnia dzisiejszego bardzo nieufna i ostrożna wobec osób trzecich, zamyka się w sobie oraz popada w skrajne emocje. Powódka przestała wierzyć w Boga oraz pozostaje w przekonaniu, iż na świecie nie ma dobra, a zło zawsze zwycięża. Zakres doznanych przez małoletnią powódkę szkód był bardzo znaczny, a zdarzenie niewątpliwie odcisnęło swoje piętno na jej dalszym funkcjonowaniu i rozwoju. Powódka zaznaczyła nadto, iż była w stanie ugodowa zakończyć przedmiotową sprawę i pierwotnie próbowała nakłonić pozwanego do mediacji, lecz inicjatywy do tego nie wykazał niestety B. W..

(pozew- k. 2-5)

Pozwany B. W. wniósł o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu wskazał, iż roszczenie nie zostało udowodnione, a wytoczone zostało jedynie w celu chęci zemsty matki małoletniej- E. K. (1) na pozwanym, za jego decyzję o rozstaniu. Nadto, pozwany zaznaczył, iż nie jest osobą majątną, a w chwili obecnej jest chory onkologicznie i jego stan jest na tyle poważny, iż może nie dotrzeć do końca postępowania w przedmiotowej sprawie.

(protokół z rozprawy z dnia 12.02.2015 r.- k. 32)

Postanowieniem z dnia 11.12.2014 r. Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny zwolnił małoletnią powódkę J. K. od kosztów sądowych w całości.

(postanowienie- k. 18)

Sąd ustalił, co następuje:

Prawomocnym wyrokiem z dnia 29.09.2014 r. wydanym przez Sąd Rejonowy w Giżycku II Wydział Karny B. W. został uznany za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia, tj., iż w okresie czasu pomiędzy dniem 01.08.2013 r. a dniem 04.08.2013 r. w G. oraz w okolicach M. podczas rejsu jachtem po jeziorach (...) działając w warunkach czynu ciągłego kilkakrotnie dopuścił się wobec małoletniej poniżej 15 roku życia ur. (...) J. K. innej czynności seksualnej polegającej na całowaniu w usta oraz całowaniu, ssaniu i lizaniu jej piersi oraz dotykaniu i głaskaniu po piersiach i brzuchu. Za czyn ten B. W. na podstawie art.200§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. skazany został na karę 2 lat pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69§ 1,2 k.k., art. 70§ 1 pkt. 1 k.k., art. 73§ 1 k.k., art.72§ 1 pkt. 6 i 7 k.k. zostało warunkowo zawieszono tytułem próby na okres 4 lat.

(dowód: akta sprawy o sygn. II K 250/14)

W chwili popełnienia czynu J. K. miała 12 lat. B. W. był byłym partnerem matki małoletniej- E. K. (1), z którym planowała założenie rodziny. W rejs z pozwanym J. K. popłynęła sama, z uwagi na fakt, iż pomiędzy nimi były dobre relacje, małoletnia ufała mu, a w trakcie rejsu miało być również obecne inne dziecko.

(okoliczności bezsporne)

Zaistniałe zdarzenie wpłynęło negatywnie na psychikę małoletniej. J. K. z inicjatywy matki, w związku z dziwnym zachowaniem, w niewielkim odstępie czasowym od zdarzenia, korzystała z pomocy psychologa B. C. (1) z Poradni P.- Pedagogicznej w K.. Małoletnia odbyła tam 3 wizyty, a następnie odbyła jednorazową kinezjoterapię w poradni u psychologa R. C., która została zaniechana z powodu braku środków finansowych matki powódki- E. K. (1). J. K. na skutek popełnionego przez pozwanego B. W. przestępstwa na tle seksualnym doznała urazu psychicznego, a obecnie można u niej rozpoznać przewlekły zespół stresu pourazowego - (...). Małoletnia osiąga słabsze wyniki w szkole oraz stała się bardziej zamknięta na kontakty z innymi.

(dowody: zeznania świadka E. K.-k. 47-48, zeznania świadka B. C.- k. 32, świadectwa szkolne wraz z zaświadczeniem- k. 52-55, opinia biegłego W. W.- k.61-66,93-103)

Powódka podjęła próbę ugodowego zakończenia przedmiotowej sprawy i zaproponowała pozwanemu mediację, co jednakże spotkało się z brakiem odzewu z jego strony.

(dowody: pismo- k. 9-10, pismo-11-12)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w znacznej części.

W sprawie bezspornym było, iż prawomocnym wyrokiem karnym Sądu Rejonowego w Giżycku pozwany został skazany za przestępstwo z art.200§ 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. W związku z powyższym, w przedmiotowym postępowaniu, na podstawie art. 11 k.p.c., Sąd był związany ustaleniami wskazanego wyroku co do popełnienia przestępstwa. W ten sposób ustalone zostało w sposób wiążący, iż pozwany w okresie czasu pomiędzy dniem 01.08.2013 r. a dniem 04.08.2013 r. w G. oraz w okolicach M. podczas rejsu jachtem po jeziorach (...) działając w warunkach czynu ciągłego kilkukrotnie dopuścił się wobec małoletniej J. K. innej czynności seksualnej polegającej na całowaniu w usta oraz całowaniu, ssaniu i lizaniu jej piersi oraz dotykaniu i głaskaniu po piersiach i brzuchu. Bezspornie zatem pozwany B. W. wyrządził małoletniej J. K. krzywdę, której naprawienia mogła się ona domagać w niniejszym postępowaniu cywilnym, na zasadzie art. 445 k.c. W ocenie Sądu, wyniki przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego potwierdziły prawdziwość twierdzeń podniesionych w pozwie, wskazujących iż pozwany wyrządził małoletniej powódce krzywdę o dość dużym nasileniu, która wpłynęła na jej rozwój fizyczny, psychiczny, moralny i społeczny. Podstawę ustaleń faktycznych w tej mierze stanowiły zeznania świadków- matki E. K. (1), która jako osoba najbliższa miała największą wiedzę co do wpływu zdarzenia na zachowanie córki oraz psychologa B. C. (1), która jako pierwsza udzieliła małoletniej pomocy psychologicznej. Powołani świadkowie złożyli spójne, bezsporne i obiektywne zeznania. Niezmiernie pomocna okazała się również opinia biegłego psychologa, która wraz z opinią uzupełniającą była na tyle pełna, wiarygodna i rzeczowa, iż nie wymagała dodatkowych wyjaśnień. Co istotne, rzetelności przedłożonej w sprawie opinii nie udało się zakwestionować również stronie pozwanej. Ze względu na fakt, iż zarzuty zgłaszane przez pozwanego stanowiły w ocenie Sądu wyłącznie polemikę z ustaleniami biegłego- osoby posiadającej wiadomości specjalne, Sąd na zasadzie art. 217 § 3 k.p.c. oddalił wniosek pozwanego o powołanie innego biegłego bądź uzupełnienie opinii uzupełniającej przez biegłą W. W.. Nadto, zaakcentować należy, iż nic do sprawy nie wniosły zeznania świadka P. W. (k.42) albowiem w kontekście wydanego w sprawie karnej wyroku skazującego pozwanego za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej, bez znaczenia pozostawały okoliczności, na zaistnienie których został on powołany. Sąd oddalił także wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z akt sprawy karnej z k.75-77 oraz z k.9-12, tj. dowodu z przesłuchania świadków. W tym miejscu zaakcentować należy, iż naruszenia zasady bezpośredniości wyrażonej w art. 235 k.p.c. nie stanowi dopuszczenie dowodu z protokołów zeznań świadków złożonych w innej sprawie, ale tylko w przypadku gdy przesłuchanie ich jest niemożliwe (wyr. SN z 15.10.2010 r. I CSK 238/09, OSNC-ZD 2010, Nr 3, poz. 68), a świadek B. C. (1) oraz E. K. (1) były przesłuchiwane w toku przedmiotowego postępowania.

Materialną podstawę roszczenia powódki stanowi art. 445 § 2 k.c. w zw. z art. 445 § 1 k.c. Zgodnie z tym przepisem, w wypadku skłonienia poszkodowanego za pomocą podstępu, gwałtu lub nadużycia stosunku zależności, do poddania się czynowi nierządному, sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Podstawą żądania zadośćuczynienia na podstawie wskazanego przepisu jest doznana krzywda niemajątkowa w postaci ujemnych przeżyć związanych z cierpieniami psychicznymi i fizycznymi pokrzywdzonego, wynikająca z naruszenia dóbr osobistych wskazanych w tym przepisie. Przy czym każdy czyn nierządny wobec osoby małoletniej zawiera cechy wskazane w art. 445 § 2 k.c.

W niniejszej sprawie biegły zaznaczył, iż małoletnia J. K. w skutek popełnienia przez pozwanego B. W. przestępstwa na tle seksualnym doznała urazu psychicznego, a obecnie można u niej rozpoznać przewlekły zespół stresu pourazowego

- (...), który spełnia wszystkie kryteria wg klasyfikacji międzynarodowej (...)10. Aby zmniejszyć skutki wpływu tego zdarzenia na dalsze funkcjonowanie powódki- proces dojrzewania i jej dalszy rozwój, powinna poddać się leczeniu- specjalistycznej psychoterapii. Psychoterapia pozwoli bowiem znacznie zniwelować odległe skutki nadużycia seksualnego małoletniej, lecz jak zaakcentowała biegła nie można jednoznacznie stwierdzić, że owe zdarzenia nie przełożyły się na jakość dalszego życia, np. zaburzenia osobowości. Bycie ofiarą przemocy seksualnej, zwłaszcza dla dziecka, jest bowiem jednym z najbardziej urazowych doświadczeń. Dotyczy to każdego dziecka, a w szczególności takiego, które doznało skrzywdzenia, tak jak powódka, ze strony kogoś, komu ufało. Wykorzystanie uniemożliwia prawidłowy rozwój i często prowadzi do zaburzeń sfery emocjonalnej, społecznej i seksualnej. W kontekście przytoczonych stwierdzeń, uwzględniając doświadczenie życiowe uznać należy, iż już w chwili obecnej, mimo znacznego upływu czasu (ok.2 lat) stan małoletniej powódki nie uległ znaczącej poprawie. Jak wskazała jej matka J. K. przestała wierzyć w Boga, zaczęła się gorzej uczyć i stała się zamknięta na kontakty z innymi. Wykonująca w toku niniejszego postępowania badanie psychologiczne biegła zauważyła natomiast, iż podczas rozmowy małoletnia dość niechętnie nawiązała kontakt werbalny (...), do pokoju weszła przygarbiona a jej ubiór przypominał bardziej strój męski, miała krótko ścięte włosy. Po rejsie jachtem z B. W. utraciła wiele zainteresowań, kiedyś rysowała, teraz ta czynność nie sprawia jej radości, natomiast pisze wiele mrocznych opowiadań (k.63). Małoletnia deklaruje również wiele katastroficznych myśli na temat swojej przyszłości, albowiem nie wyobraża się na dzień dzisiejszy w roli żony czy matki. Nie trzeba posiadać wiedzy specjalnej, aby ustalić, że w takiej, czy innej postaci powódka wielokrotnie i przez wiele lat doświadczy jeszcze skutków traumatycznych wydarzeń, które stały się jej udziałem w dzieciństwie.

Zadośćuczynienie powinno mieć charakter całościowy i obejmować wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości (a więc prognozy na przyszłość). Przy ocenie więc „odpowiedniej sumy” należy brać pod uwagę wszystkie okoliczności danego wypadku, mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy (wyrok SN z 3.02.2000 r., I CKN 969/98, LEX nr 50824). Wielkość zadośćuczynienia zależy zatem od oceny całokształtu okoliczności, w tym w pierwszej kolejności od rozmiaru doznanych cierpień, ich intensywności, trwałości, czy nieodwracalnego charakteru. Powinno zatem stanowić rekompensatę za całą krzywdę doznaną przez osobę poszkodowaną. Określając wysokość „odpowiedniej sumy” tytułem należnego powódce zadośćuczynienia, Sąd miał na uwadze również, że pozwany dopuścił się czynu, za który został skazany w warunkach czynu ciągłego. Podjął on zatem szereg zachowań, w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru (art. 12 kk.), a zatem umyślnie (art. 9§1kk).Należało również mieć na względzie to, że pozwany nie zaproponował zadośćuczynienia w jakikolwiek sposób krzywdzie, jaką wyrządził małoletniej powódce. Co więcej, mimo propozycji matki powódki nie podjął z nią mediacji i nie wykazała żadnej inicjatywy, aby w sposób polubowny zakończyć spór. Zgodnie z poglądem wyrażonym w orzeczeniu SN z dnia 09.01.1978r. (I CR 510/77, OSNCPiUS 1978, Nr 11, poz. 210), dla oceny rozmiaru poczucia krzywdy może mieć również znaczenie późniejsze zachowanie osoby odpowiedzialnej za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym (np. brak jakichkolwiek starań tej osoby o złagodzenie następstw szkody).

Sąd nie znalazł również podstaw do zmniejszenia zadośćuczynienia ze względu na sytuację majątkową pozwanego, na którą powoływał się w toku postępowania B. W.. Zgodnie z art. 440 kc., w stosunkach między osobami fizycznymi zakres obowiązku naprawienia szkody może być stosownie do okoliczności ograniczony, jeżeli ze względu na stan majątkowy poszkodowanego lub osoby odpowiedzialnej za szkodę wymagają takiego ograniczenia zasady współzycia społecznego. Sąd podziela jednak pogląd, że jeżeli zachowanie się sprawcy szkody ma charakter przestępstwa umyślnego, wyłączone jest stosowanie tego przepisu (zob. wyrok SN z 18 marca 1970 r., II CR 351/69, Biuletyn I.. SN 1970, nr 11, poz. 208). Ponadto, ze względów wskazanych wyżej, zasady współzycia społecznego nie wymagały w niniejszej sprawie ograniczenia zadośćuczynienia należnego powódce ze względu na sytuację pozwanego.

Z uwagi na powyższe, na podstawie wyżej powołanych przepisów, Sąd za zasadne uznał zasądzenie od pozwanego na rzecz małoletniej powódki kwoty 50.000 zł, oddalając powództwo w pozostałym zakresie. W niniejszej sprawie zasadnym było także zasądzenie odsetek od żądanego zadośćuczynienia, na zasadzie art. 455 k.c. w zw. z art. 481 k.c., zgodnie z żądaniem powódki od dnia wydania wyroku w przedmiotowej sprawie tj. od dnia 31.12.2015 r. do dnia zapłaty.

O kosztach postępowania orzeczono na zasadzie art. 100 k.p.c. oraz art. 102 k.p.c. W związku z faktem, iż przedmiotowa sprawa dotyczyła zapłaty zadośćuczynienia, względy słuszności przemawiały za nieobciążaniem małoletniej powódki kosztami postępowania na rzecz pozwanego. O kosztach sądowych orzeczono natomiast na podstawie art.113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. 2014. 1025 j. t. ze zmian.).

SSR Anna Kurzynowska-Drzażdżewska